

Autor: Guillaume Durocher

Nejnovější román Michela Houellebecqa *Soumission* vyvolal ohromný rozruch. Kniha popisuje nástup k moci islamistického prezidenta ve Francii roku 2022 a předvídatelně byla označena za islamofobní. Načasování vydání knihy souběžně s masakrem v Charlie Hebdo – kdy skupina ve Francii narozených nespokojených muslimů povraždila několik levicově liberálních karikaturistů a Židů – bylo z hlediska marketingu knihy dokonalé. Ze *Soumission* se skutečně stal onen kýžený a zřídka *succès européen* (namísto naší obvyklé panevropské „kulturní potrawy“ v podobě hollywoodských blockbusterů a pokleslého anglofonního popu). Překlady se už stihly stát bestsellery v Itálii a Německu. Houellebecq očividně udeřil na citlivou strunu, vedoucí k niterným strachům a nadějím současného Evropana.

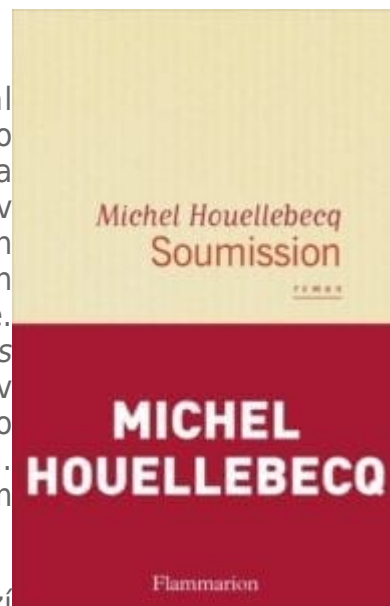
Anglicky mluvící čtenářská obec zatím o všechnu zábavu přichází a je odkázána na ukázky a útržky informací ze zpráv a knižních recenzí, jelikož anglický překlad dosud nevyšel. Doufám, že v tomto ohledu se ukáže užitečnou i tato recenze.

Lze si položit otázku: Skutečně jsme potřebovali *další* existenciálně subjektivní francouzský román o odcizeném, neúspěšném a sexuálně zdatném knihomolovi? Soudě podle *Soumission* musíme jednoznačně odpovědět „ano“.

První a nikoliv nedůležitý postřeh: Kniha *Soumission* je lehké a velice zábavné čtivo. Snadno ji lze „sfouknout“ za víkend. Skoro na každé straně se budete pochechtávat nad vtípkem nebo ironickým komentářem, podaným s kamennou tvář. Řada lidí označuje Houellebecqova díla za „temná“, včetně jeho pověstně názorných erotických scén, ale osobně mi přijde, že se jen drží faktů. Za šokující to může považovat zřejmě jen člověk, který zásadně popírá základní skutečnosti o sobě samém – možná mám však na ostatní dvounožce příliš vysoké nároky. Některé prvky Houellebecqovy dialektiky – ať už jde o bezpečnost pařížské čínské čtvrti, prázdnotu náhodného sexu, nebo postupného rozkladu tělesné schránky – skutečně nepostrádají výjimečnou šířavost.

Román lze mj. považovat za marketingové *terno*. Titul se překládá jako „podrobení se“, jak pochopitelně zní jeden z překladů arabského slova *al-islām*. Možný nástup Muslimského bratrstva k moci ve Francii se dotýká hlubokých obav západní Evropy ohledně exploze muslimské populace, která se postupem času stane nakonec v řadě zemí většinou.

Kniha rozhodně není oslavou identitářství, není dokonce ani islamofobní. Ba právě naopak – autor užívá fiktivní francouzský islámský režim jako nástroj kritiky západního feminismu, individualismu, „sociálnědemokratické“, liberálně demokratické degenerace – tedy svého oblíbeného cíle. Kdoví, jestli nebudou někteří čtenáři tímto trikem zklamáni. Houellebecq

Michel Houellebecq –
Soumission

nebrání bílého člověka, ale napadá **člověka Posledního**: zženštilého, zbabělého, izolovaného, v depresi a přesto velice pohodlného spotřebitele-otroka, jímž jsme se stali.

Politika román v žádném případě nevyplňuje, spíše tvoří pozadí hloubání hlavního hrdiny. Z toho málo, co je řečeno, se připojení Francie k Dar-al-Islam ukáže jako navýsost prospěšné a vláda prezidenta Mohammeda Ben Abbese se jeví jako osvícená. Jakkoli nemůžeme automaticky předpokládat, že hrdinovy výroky odrážejí autorovy názory nebo pokládat vyprávěče za naprosto spolehlivého, lze asi v zásadě číst *Soumission* jako Houellebecqovo zpodobnění možného ideálního politického zřízení. Načež se musíme ptát: Co je pro toto uspořádání typické? Jaký osud nabízí nacionalistům, identitářům a Židům?

Návrat k tradici

Muslimské uchopení moci proběhne demokraticky, ani náznakem krvavě, nebo byť jen autoritářsky. Do druhého kola prezidentských voleb postoupí Ben Abbes a vůdkyně Front National (FN) Marine Le Pen, načež největší politické strany podpoří kandidáta Muslimského bratrstva, jen aby zabránily vítězství nacionalismu. Islám se tak dostává k moci skrze naprostou apatii postmoderního, nihilistického a bezradného Západana.

Nová vláda pomalu, ale vytrvale mění společnost a její zvyky. Ženy už nepracují jako učitelky, čímž je obnoven patriarchát, a dívky se spontánně začnou odívat skromně a cudně, čímž potlačí mužskou žádost, do té doby neustále provokovanou krátkými sukněmi a naším pornografizovaným světem reklamy i popkultury. Řada univerzit se stane islámskými a nechávají učit výhradně muslimské pedagogy, i když sekularisté mohou vyučovat „bokem“. Nemuslimům se vede dobře, jelikož status *dhimmi* – jak se dozvídáme – podléhá „ohebným“ interpretacím (str. 155).

Setkáváme se se zdařilými karikaturami známých francouzských politiků a novinářů. Masové sdělovací prostředky pomalu schází na úbytě a razantní škrtý v státním školství (*l'Éducation nationale*) mají velice pozitivní účinky. Houellebecq zjevně pokládá existující francouzskou kulturně-ideologickou „elitu“ za v zásadě parazitickou a destruktivní. **Demokracie není o mnoho víc než boj dvou znepřátelených gangů a přinejlepším iluze.**

Po Ben Abbesově radikálním seškrtání rozpočtu státního školství se školní docházka stává povinnou jen do věku 12 let, rozkvétá instituce učednictví a vyšší vzdělání se stává plně privatizovanou záležitostí. Státní pomoc obřím korporacím mizí, podobně jako 85% sociálních dávek, drasticky jsou sníženy daně řemeslníkům a malým podnikatelům, zatímco přídavky na děti ohromně navýšeny – ovšem jen pod podmínkou, že žena nepracuje. Výsledek? Rozpuk optimismu, nevídaný od *Trente glorieuses* a obrovský propad nezaměstnanosti, jak velké množství žen mizí z pracovního trhu. Zločinnost za vlády sociálního konzervatismu střemhlavě klesá.

Rodina se ujímá své centrální úlohy v hospodářství (rodinné podniky) a společnosti jako místo mezigenerační výměny. Výslovně jsou coby vzory zmíněni Chesterton, Belloc a jejich distributistické teorie společnosti vlastníků. (Ví Houellebecq o Bellocově kritice Židů?)

Houellebecqovu utopii lze ve zkratce popsat jako tradiční společnost osobní zodpovědnosti a organické hierarchie namísto přebyrokratizované společnosti nešťastných, rozmazlených ozubených koleček, ovládaných dualismem megakorporátních oligopolů a vtíravého sociálního státu.

Osud identitářů

Identitáři a nacionalisté jsou vykresleni dosti smíšeně. Marine Le Pen jako státnická postava, zatímco jejího otce popisuje hrdina jako „idiota, v podstatě naprosto necivilizovaného“ (str. 103). Není jasné, zda se jedná o Houellebecqův postoj. Každopádně Jean-Marie přijal popis s pro něj tak typickým sebevědomím, když se opřel do Houellebecqova upadajícího vzezření: „Houellebecq píše, že jsem nekultivovaný idiot. Člověk se snadno splete – já jej vždycky považoval za opilce a bezdomovce!“

Identitáři pak jsou vykresleni jako svého druhu zrcadlový obraz násilných džihádistů, jako dvě strany téže mince, zmítající se v příležitostném krveprolití nebo volebních výtržnostech. Jak FN, tak Muslimské bratrstvo se vydávají „zodpovědnější“ cestou nenásilné demokratické politiky. Ben Abbas netrpělivé džihádisty plísni:

„Proč se teď dopouštět násilí? Jednoduše počkejte, a celý vyprázdněný Západ se sám od sebe obrátí k islámu.“

V knize nakonec jak militantní identitáři, tak apolitičtí liberálové přijmou islám. Jak říká jeden identitář, který se obrátil k islámu:

„Neshodneme se konec konců na nebezpečí ateismu a feminismu a nezbytnosti patriarchátu?“

Zpodobnění nacionalistů a identitářů není v konečném důsledku nepřátelské, nalezneme v něm jisté pochopení pro ty, kdo se nazývají „původními Evropany.“ Pokorný gójský protagonista při odletu své židovské přítelkyně do Izraele, kam prchá v obavě z násilí, smutně poznamenává: „Pro mne nikde žádný Izrael není“ (str. 112).

Zmizení Židů

Židé postupně, s pokračujícím posilováním muslimské moci, v průběhu knihy pomalu mizí: napřed studentský spolek na univerzitě, pak košer regál v supermarketu atd. Houellebecq nechává svého hrdinu opakovaně sexuálně znesvěcovat jeho hlavní milostný objekt – mladou Židovku. Ta se spolu se svými rodiči po nastolení Ben Abbasovy vlády přemísťuje do Izraele (i když nejsou zobrazeny a vlastně ani naznačeny žádné represe).

Třetí strana popisuje postoj muslimského prezidenta takto:

„Opravdu věří, že u křesťanů jsou možné hromadné konverze – a skutečně nic

neukazuje na nemožnost tohoto scénáře – ale ohledně Židů si nedělá žádné iluze. Hluboko uvnitř podle mě doufá, že se rozhodnou odejít z Francie do Izraele.“ (str. 157)

Židé zjevně do Ben Abbasovy utopie příliš nezapadají.

Na konci knihy si hlavní hrdina – mezitím šťastně smířený s novým režimem – dělá starosti o budoucnost své ex-přítelkyně: „Prožije svůj život v mnohem těžších podmínkách než já, to jsem věděl. Upřímně jsem doufal, že bude žít šťastný život – i když jsem tomu moc nevěřil“ (str. 299). Její těžkosti však nejsou nijak konkretizovány.

Autor letmo zmiňuje zahraniční politiku nové vlády. Francie vytváří novou „Římskou říši“ přenesením centra EU na jih a zajištěním přijetí Turecka a Maroka s perspektivou dalšího rozšiřování. Francie „oživuje sen de Gaulla o velkolepé arabské politice“ a přestává se podílet na **sionisty podněcované americké destrukci muslimského světa**. Ropné monarchie Zálivu, stále méně oblíbené kvůli kolaboraci s Washingtonem, „začínají zvažovat, jestli by spojenec jako Evropa – méně organicky propojený s Izraelem – pro ně nebyl lepší volbou....“ (str. 158-159). **Jak asi Houellebecqova hrdinu napadlo, že existuje nějaké „organické spojení Ameriky a Izraelem“?**

Pokud chceme brát Ben Abbasovu vládu jako Houellebecqovo vykreslení ideálního zřízení, skutečně dojdeme k protižidovskému závěru: po překonání rozkladných sil Západu Židé mizí (ať už shodou okolností či nikoliv.) Naznačuje snad autor, že židovský vliv není slučitelný s obrozenou, patriarchální a hierarchickou Francií? Co vyvozovat ze skutečnosti, že návrat Francie k postavení velmoci (*grandeur*) je dosažen nastolením nového, na izraelském vlivu nezávislého, kurzu zahraniční politiky? Přesto si však Houellebecq ponechává ohledně případných obvinění z antisemitismu více než dostatečnou míru hodnověrného popření.

Eugenika

V románu se objevuje několik zajímavých nerovnostářských a pro-eugenických bodů. Protagonista hned zkraje knihy vysvětluje:

„Několik soukromých lekcí, které jsem v naději na vylepšení svého životního standardu odučil, mě přesvědčilo, že předávání vědění bývá zpravidla nemožné, rozdílnost intelektů enormní, a tuto základní nerovnost nelze nijak odstranit nebo i jen utlumit.“ (str. 18)

Později je předložen údajný eugenický efekt polygamie coby její největší benefit, směřující k seberealizaci lidstva:

„U savců – s ohledem na trvání březosti samic v kontrastu s takřka neomezenou reprodukční schopností samců – působí selektivní tlak především na samce. Nerovnost mezi nimi – pokud mají někteří z nich přístup k několika samicím, ostatním musí být nevyhnutelně upřen – by neměl být pokládán za negativní vedlejší efekt polygamie, ale ve skutečnosti její hlavní cíl. Tak je naplněn osud druhu.“ (str. 269)

Ještě dále v knize se za tento eugenický efekt označuje *intelligence*, u níž se selektivní tlak mezi muži uplatňuje nejsilněji (str. 292). Ženy toto při výběru mužů do jisté míry zohledňují, zatímco muži u své družky hledají především krásu. S pobavením dodává, že jistý vliv má i kultura: „Do jisté míry je (ženy) lze dokonce přesvědčit o vysoké erotické žádostivosti univerzitních profesorů...“ (str. 294)

Posedlost demografií se v knize objevuje znovu a znovu. V postmoderním světě se jeví být adaptibilními náboženské dispozice, jelikož jedině věřící mají děti. Nový režim si zajišťuje hegemonii působením na vzdělání a výchovu:

„Kdo ovládá děti, ovládá budoucnost, konec diskuse“ (str. 82).

Islám ovládne svět prostřednictvím děloh; i Indie a Čína nakonec padnou, protože „se nechaly kontaminovat západními hodnotami“ materialismu a individualismu (str. 271).

Soralovská vize?

Jistě by se dala podložit interpretace Houellebecqa coby „trolla“ masivních rozměrů, líčícího na nacionalisticky či identitárně smýšlející čtenáře. Místo inzerovaného útoku na muslimskou imigraci dostáváme kritiku západní liberální degenerace optikou pozitivního vykreslení islámu. *Chucpe* dosahuje vrcholu, když jedna postava vysvětluje:

„Musíme uznat očividné: ve svém hlubokém stadiu rozkladu se západní Evropa nemohla spasit o nic pravděpodobněji než starý Řím v pátém století. Masivní příliv populace imigrantů, prodchnutých tradiční kulturou s jejími přirozenými hierarchiemi, podřízeným postavením žen a úctou ke starším byl historickou příležitostí k evropskému morálnímu a rodinnému znovuvyzbrojení; otevřel cestu k novému zlatému věku starého kontinentu.“ (str. 276)

Taková argumentace, byť i jen coby součást dialektiky, může být pro identitáře obtížně stravitelná. Ostatně v knize volají po „Okamžité rasové válce!“ – dokud stále představujeme na evropském kontinentě drtivou většinu. Pokud musí k válce dojít, jistě nejde o nijak iracionální postoj: bezpochyby demograficky oslabujeme s každou další generací tváří tvář smrtící triádě: **porodnosti pod hranicí nahrazení populace, imigraci a rasovému**

míšení.

V každém případě Houellebecqovo pozitivní zobrazení islámu coby ztělesnění tradice v knize nabízené identitářům autora odhaluje jako muže *(s)míru*. Francouzský nacionalista a antisionistický aktivista Alain Soral knihu nadšeně přivítal a Houellebecqa označil za „velkého francouzského spisovatele a muže, ztělesňujícího věčného francouzského génia.“ Soral dokonce tvrdí, že příběh naznačuje Houellebecqovu inspiraci materiálem z jeho webu *Égalité et Réconciliation* a jeho vydavatelství Kontre Kulture. (Jakkoliv Soral dodává, že by si jako prezidenta nepředstavoval muslima, ale spíš Putina nebo Cháveze.)

Soral se staví jak proti imigraci do Evropy, tak proti reemigraci zpět. To samozřejmě můžeme kritizovat s ohledem na utrpenou nenapravitelnou genetickou škodu a riziko našeho vyhynutí v Evropě. Přesto si však musíme zachovat obezřetnost a nepouštět se do velkolepých fantazií o občanské válce. Jsme dnes mnohem slabší než v roce 1914 nebo 1933. U západních oligarchií – mezi neokonzervativci, sionisty, předáky sledovacího aparátu a vojensko-průmyslového komplexu – vnímáme zřetelnou tendenci propagace střetu civilizací, směřující k posílení liberálně-atlanticistických elit a zničení rivalů Izraele. **Identitáři si musejí dát pozor, aby nesehráli úlohu užitečných idiotů.**

Houellebecq a pravice

Houellebecq není bělošský nacionalista, ale neúprosný kronikář úpadku evropského člověka do osidel liberální hegemonie. *Soumission* přednáší na osobní, emocionální a subjektivní úrovni přesvědčivou obhajobu organické hierarchie, transcendentních hodnot a dokonce i eugeniky a ukazuje je v pozitivním světle. Očividně se jedná o pravicové dílo.

V mnoha ohledech je kniha naprosto nerealistická. V roce 2022 nebo ani horizontu následujících dekád není hrozba islamistického převzetí moci s ohledem na populační data na pořadu dne. Muslimská politická organizace se ve Francii rovná v podstatě nule a jejich etnická lobby se *de facto* realizuje v rámci státu a (často Židy vedených) „antirasistických“ skupin. Toto bychom měli zdůraznit: muslimům z drtivé většiny schází schopnost aktivního politického působení (na rozdíl od Židů a liberálů, kteří jí oplývají). Chybí důkazy o eugenickém efektu muslimské polygamie, naopak existuje spousta indicií naznačující vysokou dysgeničnost institucionalizované praxe oplodňování sestrů a exogamní polygamie v černé Africe také žádné pozitivní výsledky zjevně nepřinesla. (Může však být polygamie eugenická za dodržení správných podmínek?) Jde však o banální námitky. Smyslem románu není realismus, ale únik do fantazie, dovolující hru s ideami a morálními normami.

Důležitěji však musíme zdůraznit, že islám - i když zábavný zdroj kritiky feminismu a liberalismu - není naší cestou. Jako model bychom neměli oslavovat ani Římskou říši, která postupně rasovým míšením a vykořeněností zničila své latinské jádro. Pozitiva blízké spolupráce s Marokem a Tureckem mi unikají, vzhledem ke skutečnosti, že vědecký výkon islámského světa po skončení jeho zlatého věku se blíží nule.

Přesto bych však Houellebecqův román označil za užitečný nástroj pro nacionalisty a identitáře. Jsem přesvědčen, že islám není naším hlavním nepřítelem z důvodu absence schopnosti politického působení muslimů. **Za nepřátele musejí být označeni ti, kdo otevřeli brány a pokračují v marginalizaci evropských nacionalistů: sionisté a/nebo liberální elity, které dnes v různém poměru ovládají Západ.**

Když si toto uvědomíme, představuje Houellebecqovo dílo pro identitáře výzvu ke kreativitě, náležitému určení nepřítele a vnímavosti k nabízejícím se spojenectvím. **Musíme hledět vpřed a být kreativní, což ale neznamená slevit z klíčových bodů.** Hlavní hrdina *Soumission* si hýčká posedlost francouzským spisovatelem 19. století Joris-Karlem Huysmansem, zvláště jeho využívání neobvyklých a zapomenutých francouzských slov jako neologismů. Možná se mýlím, ale vytanula mi na mysli podobnost mezi tímto územ a širší koncepcí *archeofuturismu*.

Když jsme tedy pravicovou diagnostikou určili minulost jako zdravější, jak se dostaneme z bodu A do bodu B? Nelze nastavit stroj času a vymazat pád středověkého křesťanství, americkou občanskou válku nebo velkou evropskou občanskou válku z let 1914-1945. Nelze začít tam, kde Jefferson či Hitler skončili. Musíme se vypořádat s našimi porážkami. Pokud bude pohled identitářství upřen do zpětného zrcátka – ve snaze uchovat Evropu coby mumii nebo muzeum – nevyhnutelně selže. Houellebecq nás podle mě vyzývá, abychom nelpěli na minulosti nebo se stavěli proti ničivé vlně, ale namísto toho se na ní svezli a využili její energii k porozumění rozporů. Porozumění, které ji poté zastaví. Abychom poté tajemným dialektickým procesem překonali současný věk a zajistili naše spasení.

Recenze Guillaume Durochera *Houellebecq, Islam, & the Jews: A Review of Michel Houellebecq's Soumission* vyšla na stránkách Counter-Currents Publishing 26. února 2015.